

Working Paper

АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ НА НОВОМУ ЕТАПІ у 2017-МУ РОЦІ

**Бабанін Олександр
Любич Андрій**

Фундація «Відкрите суспільство»
вул. Сагайдачного, 12 офіс 221,
Київ, Україна 04070
<http://osf.org.ua>
E-mail: info@osf.org.ua

© Фундація «Відкрите суспільство»
Київ - 2017

АНАЛІЗ ПРОЦЕСУ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ НА НОВОМУ ЕТАПІ У 2017-МУ РОЦІ

Проаналізовано стан оптимізації системи публічного управління та адміністрування в Україні, що відбувалась після настання нового етапу, пов'язаного з прийняттям 386-ма народними депутатами України 21.02.2014-го року за основу та в цілому (без рішення профільного Комітету) проекту Закону про відновлення дії окремих положень Конституції України (№ 4163). Відповідно до Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. «Про відновлення дії окремих положень Конституції України», повноваження щодо створення центральних органів виконавчої влади були передані Кабінету Міністрів України.

Станом на 2017-й рік у частині перші статті 17 Закону України від 17.03.2011 № 3166-VI залишились чинними ті ж самі п'ять завдань центральних органів виконавчої влади, в розрізі яких розглянуто адміністративну реформу.

Наведено структуру координації діяльності міністерств, агентств, служб та інспекцій.

Постановка проблеми

Нагальна потреба запровадження ефективнішої системи публічного управління та адміністрування. Фундаментальним змінам в економіці XXI сторіччя повинні відповідати зміни в покращенні організації і функціонування системи публічного управління та адміністрування. В основу реформи центральних органів виконавчої влади було покладено структурно-функціональний підхід, який відповідає поділу судової системи на загальні, адміністративні та господарські суди.

Аналіз останніх джерел і публікацій

Велику увагу проблемам і перспективам оптимізації системи публічного управління та адміністрування приділяли такі вітчизняні вчені, як В.Авер'янов [2, 3], В.Бакуменко, В.Луговий, В.Малиновський [4], П.Надолішній, О.Стойко [5], В.Цветков, В.Шаповал, Л.Шкляр та інші, а також такі зарубіжні науковці, як Г.Атаманчук, А. Гайд, С.Глазьев, Б.Гурне, В. Кікерт [6], Т.Крістенсен, П.Легрейд, Л.Лин [7], Ф.Фукуяма, Дж. Шафрітц [8], М.Шахтер [9] тощо.

В. Галунько робить висновок, що «вихідним положенням реформування системи органів виконавчої влади є «реалізація принципу субсидіарності, коли на часі зміни в системі всієї виконавчої влади, істотне скорочення чиновників на місцях та одночасне посилення ролі і збільшення повноважень органів місцевого самоврядування, але не за рахунок чисельності, а за рахунок якості» [10]. О. Западінчук вважає, що оптимізація центральних органів виконавчої влади – «це процес приведення їх до стану, який давав би їм можливість найбільш ефективно виконувати свої завдання, функції, зокрема надавати адміністративні послуги» [11]. М. Ярмистий зазначає, що в ході першого етапу реформування публічного управління та адміністрування проведено чіткий функціональний розподіл між центральними органами виконавчої влади, починаючи від формування державної політики в певній сфері та завершуючи наглядово-контролюючими функціями за реалізації визначеної політики [12].

Невирішені раніше частини загальної проблеми

На нашу думку, ще зарано послуговуватися терміном «оптимізація», ведучи мову про реформування системи публічного управління та адміністрування, оскільки сьогодні жодна країна світу не може пишатися створенням оптимальної (тобто найкращої) системи функціонування органів виконавчої влади. Тому, вважаємо доречним говорити про елементи «раціоналізації» (тобто суттєвого поліпшення) структури адміністративного управління в Україні, які все ще потребують значного удосконалення.

Виклад основного матеріалу

Паралельно з необхідністю реформування центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ) у цей же період концептуалізувалися:

- реформа системи органів місцевого самоврядування, що регулюється Законом України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР “Про місцеве самоврядування в Україні” [19],
- реформа органів виконавчої влади на рівні місцевих державних адміністрацій, що регулюються Законом України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV “Про місцеві державні адміністрації” [20],

Заходи щодо впровадження концепції адміністративної реформи визначали п'ять напрямків здійснення адміністративної реформи:

- 1) створення нової правової бази, що регламентуватиме публічне управління та адміністрування в Україні;
- 2) формування нових інститутів, організаційних структур та інструментів здійснення публічного управління та адміністрування;
- 3) кадрове забезпечення нової системи публічного управління та адміністрування;
- 4) зміцнення та формування нових фінансово-економічних основ функціонування державного управління;
- 5) наукове та інформаційне забезпечення системи державного управління, формування механізмів наукового та інформаційного моніторингу її функціонування.

Етап реформи (оптимізації) системи центральних органів виконавчої влади, що було розпочато Указом [13], завершився після прийняття Закону України № 742-VII від 21.02.2014 “Про відновлення дії окремих положень Конституції України”:

До прийняття Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. “Про відновлення дії окремих положень Конституції України”	Після прийняття Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. “Про відновлення дії окремих положень Конституції України”
<p>Відповідно до пункту 15 частини першої статті 106 Конституції України [24], Президент України “утворює, реорганізовує та ліквідує за поданням Прем'єр-міністра України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади”.</p> <p>Виходу Указу Президента України [13] повинно було передувати подання Прем'єр-міністра України”. Частина п'ята статті 114 Конституції України також передбачає, що “Прем'єр-міністр України входить із поданням до Президента України про утворення, реорганізацію та ліквідацію міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в межах коштів, передбачених Державним бюджетом України на утримання цих органів”. Але оскільки саме подання Прем'єр-міністра України не є технічним актом, Конституційний Суд України Ухвалою по справі № 2-22/2011 від 30 червня 2011 року № 21-у/2011 [25] відмовився відкрити</p>	<p>Нові редакції пунктів 8-16, 19, 22 і 30 частини першої статті 106 Конституції України [24].</p> <p>Статтю 116 Конституції України було доповнено пунктом 9-1, відповідно до якого Кабінет Міністрів України “утворює, реорганізовує та ліквідує відповідно до закону міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, діючи в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади...”.</p> <p>Таким чином, Указ Президента України [13] було виконано, а нова схема спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України була визначена Постановою КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442.</p>

До прийняття Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. "Про відновлення дії окремих положень Конституції України"	Після прийняття Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. "Про відновлення дії окремих положень Конституції України"
<p>конституційне провадження у справі за конституційним поданням 52 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Указу Президента України "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" [26].</p> <p>Крім того, підготовці Указу щодо адміністративної реформи передувала низка публічних заходів як з боку Адміністрації Президента України, так і з боку Кабінету Міністрів України, на підставі яких можна знаходити тлумачення різних положень Указу [13]. Хоча власне Указ [13], що, станом на кінець 2011 року, зазнав вісім змін (дата останньої редакції – 19 грудня 2011 року), не містить мотивувальної частини, він цілком укладався в Концепцію адміністративної реформи в Україні.</p>	

Отже, схема спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, що була визначена Постановою КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442, визначає, що в Україні функціонує вісімнадцять міністерств, які відповідно до ч. 1 статті 4 Закону України від 17 березня 2011 року [27], є юридичними особами публічного права (Додаток 1).

Загалом, у часовому проміжку від 9 грудня 2010 року до 10 квітня 2011 року, аж до публікації Закону [27], оптимізація системи центральних органів виконавчої влади здійснювалася за відсутності законодавства про центральні органи виконавчої влади. За цей час чинним актом був лише Указ Президента України від 15 грудня 1999 року № 1572/99 "Про систему центральних органів виконавчої влади" [17], який залишається чинним і після схвалення Закону [27]. До схвалення Закону [27], серед центральних органів виконавчої влади, законодавчо було врегульовано лише діяльність Кабінету Міністрів України [28]. Діяльність місцевих державних адміністрацій також було законодавчо врегульовано, але Указ [13] не поширив свою дію на ці органи виконавчої влади. Починаючи з 10 квітня 2011 року, утворення, реорганізація та ліквідація міністерств та інших центральних органів виконавчої влади врегульовуються статтею 5 Закону [27].

Важливо підкреслити те, що в Законі [27], частиною першою статті 17 визначено **п'ять завдань центральних органів виконавчої влади:**

- 1) надання адміністративних послуг;
- 2) здійснення державного нагляду (контролю);
- 3) управління об'єктами державної власності;
- 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність;
- 5) здійснення інших завдань, визначених законами України та покладених на них Президентом України.

Зазначимо, що на минулих етапах реформи, ще до Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. "Про відновлення дії окремих положень Конституції України", оптимізація системи центральних органів виконавчої влади в Україні проводилася не лише на виконання Указу [13], і не лише з ініціативи глави держави, але й з ініціативи Верховної Ради України. Підтвердженням тому є, наприклад, Закон

України від 7 липня 2011 року № 3610-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України про національні комісії, які здійснюють державне регулювання природних монополій, у сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг” [29]. Закон передбачає існування:

- Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, державним колегіальним органом, підпорядкованого Президенту України, підзвітного Верховній Раді України,
- Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, як державного колегіального органу, підпорядкованого Президенту України, підзвітного Верховній Раді України.
- Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, як державного колегіального органу, підпорядкованого Президенту України, підзвітного Верховній Раді України,
- Національної комісії регулювання ринку комунальних послуг України,
- Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.

Розглянемо проведену адміністративну реформу (оптимізацію системи ЦОВВ), що утворилась після прийняття Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. “Про відновлення дії окремих положень Конституції України”, у розрізі п'яти законодавчо визначених завдань центральних органів виконавчої влади:

1) дев'ятнадцять (19) служб, переважно для надання центральними органами виконавчої влади адміністративних послуг (додаток 2)

Частиною другою статті 17 Закону [27] визначено, що “у разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, центральний орган виконавчої влади утворюється як служба”. Під таке визначення в Указі [13] підпадає двадцять п'ять центральних органів виконавчої влади.

Концепцію розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади було схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 року № 90-р [30].

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 червня 2007 року № 494-р [31] затверджено план заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади.

Більшість адміністративних послуг можна віднести до розділу 75 Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016 97, який, до речі, відповідно до Наказу Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики, з січня 2013-го року було замінено на ДК 016:2010. Постановою Кабінету Міністрів України № 532 від 27 травня 2009 року [32] затверджено Положення про Реєстр державних та адміністративних послуг.

2) чотири (4) інспекції, переважно для здійснення центральними органами виконавчої влади державного нагляду (контролю) (додаток 3)

Частиною другою статті 17 Закону [27] також визначено, що “у разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають контрольно-наглядові функції за дотриманням державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами, юридичними та фізичними особами актів законодавства, центральний орган виконавчої влади утворюється як інспекція”. Під таке визначення в Указі [13] підпадає одинадцять центральних органів виконавчої влади.

Базовим актом є Закон України від 5 квітня 2007 року № 877-V “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” [33], стаття 1 якого визначає “державний нагляд (контроль) - діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, органів місцевого самоврядування (далі - органи державного нагляду

(контролю)) в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, прийняттого рівня безпеки для населення, навколишнього природного середовища”.

Кабінет Міністрів України затвердив Розпорядження від 15 вересня 2010 року № 1850-р “Про забезпечення здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” [34]. Перелік органів виконавчої влади, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у відповідних сферах господарської діяльності (діяльність яких підпадає під сферу дії Закону [33] було викладено у додатку 1 до одного з листів Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, з детальним викладом предметів контролю, суб'єктів контролю, об'єктів контролю та правових підстав для здійснення контролю. Питання проведення інвентаризації органів державного нагляду стало дуже актуальним після виходу Указу [13], яким запроваджено реорганізацію, ліквідацію та перейменування центральних органів виконавчої влади.

У статті першій Закону [33] дано визначення, що “прийнятний ризик - соціально, економічно, технічно і політично обґрунтований ризик, який не перевищує гранично допустимого рівня”, а “ризик - кількісна міра безпеки, що враховує ймовірність виникнення негативних наслідків від здійснення господарської діяльності та можливий розмір втрат від них”. Згідно з частиною 2 статті 5 цього ж Закону, “орган державного нагляду (контролю) визначає у віднесеній до його відання сфері критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності. З урахуванням значення прийняттого ризику всі суб'єкти господарювання, що підлягають нагляду (контролю), відносяться до одного з трьох ступенів ризику: з високим, середнім та незначним” . Розподіл суб'єктів господарювання за ступенем ризику залежно від сфери діяльності зроблено в таких постановках Кабінету Міністрів України:

- від 17 квітня 2008 року № 365 – “Про затвердження критеріїв оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності та визначення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю) у галузі залізничного транспорту” [35],
- від 21 травня 2008 року № 483 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності і визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) за додержанням порядку формування, встановлення та застосування цін (тарифів)” [36],
- від 3 вересня 2008 року № 775 “Про затвердження критерію, за яким оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування” [37],
- від 3 вересня 2008 року № 790 “Про затвердження критеріїв розподілу суб'єктів господарювання за ступенем ризику їх діяльності у сфері автомобільного транспорту та визначення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю)” [38],
- від 27 грудня 2008 року № 1164 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)” [39],
- від 21 січня 2009 року № 25 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в туристичній сфері та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)” [40],
- від 15 квітня 2009 року № 345 “Про затвердження критерію, за яким оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття” [41],
- від 3 червня 2009 року № 540 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного

соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності” [42],

- від 3 червня 2009 року “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності і визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням” [43],

- від 3 грудня 2009 року № 1288 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності суб'єктами господарювання, що повинні виконувати норматив робочих місць для працевлаштування інвалідів, та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)” [44].

Критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, встановлюються зазначеними постановами, які також встановлюють періодичність проведення державного контролю для кожного з трьох ступенів ризику по кожній із сфер діяльності.

3) одинадцять (11) агентств, переважно для управління об'єктами державної власності (додаток 4)

Частиною другою статті 17 Закону [27].також визначено, що “у разі якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з управління об'єктами державної власності, що належать до сфери його управління, центральний орган виконавчої влади утворюється як агентство”. Під таке визначення в Указі [13] підпадає п'ятнадцять центральних органів виконавчої влади та один центральний орган виконавчої влади зі спеціальним статусом.

Чинне законодавство України називає державною власністю як державні унітарні підприємства, так і корпоративізовані підприємства, що переважно існують у вигляді акціонерних товариств. У Господарському кодексі України (ГКУ) [45], прийнятому Законом України від 16 січня 2003 року № 436-IV, державним та комунальним унітарним підприємствам присвячена Глава 8. Відповідно до частини 8 статті 73 Господарського кодексу України, державні унітарні підприємства діють як державні комерційні підприємства (ст. 74-75 ГКУ) або казенні підприємства (ст. 76 ГКУ), які мають статuti. Перетворення казенних підприємств у державні комерційні підприємства, що зобов'язані виконувати державні замовлення, здійснюється на підставі Постанов Кабінету Міністрів України. Стаття 5 Закону України від 21 вересня 2006 року № 185-V “Про управління об'єктами державної власності” [46] визначає повноваження Кабінету Міністрів України у сфері управління об'єктами державної власності. Частина 1 цієї статті визначає, що “Кабінет Міністрів України є суб'єктом управління, що визначає об'єкти управління державної власності, стосовно яких виконує функції з управління, а також об'єкти управління державної власності, повноваження з управління якими передаються іншим суб'єктам управління, визначеним цим Законом”. Частина 2 містить 26 пунктів, що визначає відповідні повноваження Кабінету Міністрів України щодо управління об'єктами власності.

Управління державною власністю переважно здійснюється Кабінетом Міністрів України та Фондом державного майна України, який здійснює свою діяльність на підставі Тимчасового положення про Фонд державного майна України, затвердженого Постановою Верховної Ради України від 7 липня 1992 року № 279/97-ВР [47]. Кабінет Міністрів України видав Постанови:

- від 14 квітня 2004 року № 467 “Про затвердження Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності” (із змінами, внесеними Постановою КМУ від 23 лютого 2004 року № 142) щодо упорядкування обліку юридичних осіб, проведення інвентаризації державного майна та за їх результатами формування, ведення і надання відомостей до Єдиного реєстру об'єктів державної власності Фондом державного майна України [48],

- від 30 листопада 2005 року № 1121 “Про затвердження Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності” [49].

4) внесення центральними органами виконавчої влади пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність.

Законодавець у Законі [27] визначив, що служби, агентства та інспекції можуть подавати свої пропозиції на розгляд міністрів. Указом [13]. за функціональною ознакою визначено центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України (табл. 3) :

Таблиця 1

Напрямку Кабінетом Міністрів України координуються:

- Антимонопольний комітет України
- Державний комітет телебачення і радіомовлення України
- Фонд державного майна України
- Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України
- Національне агентство з питань запобігання корупції
- Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів
- Державна регуляторна служба України
- Державна аудиторська служба України
- Державне космічне агентство України
- Національне агентство з питань державної служби України
- Державна інспекція ядерного регулювання України
- Державне бюро розслідувань
- Державне агентство з питань електронного урядування України.

Центральні органи виконавчої влади, діяльність яких координується членами КМУ

через Міністра	Служби	Агентства	Інспекції	Інші
через Віце-прем'єр-міністра України - Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України		1	1	
через Міністра аграрної політики та продовольства України	2	2		
через Міністра внутрішніх справ України	3			Національна поліція України
через Міністра екології та природних ресурсів України	1	2	1	
через Міністра економічного розвитку і торгівлі України	2	1		
через Міністра енергетики та вугільної промисловості України			1	
через Міністра закордонних справ України				
через Міністра інфраструктури України	2	2		
через Міністра культури України		1		Український інститут національної пам'яті
через Міністра оборони України				
через Міністра освіти і науки України.			1	
через Міністра молоді та спорту України				
через Міністра охорони здоров'я України	1			
через Міністра соціальної політики України	2			Пенсійний фонд України
через Міністра фінансів України	3			
через Міністра юстиції України	1			
через Міністра інформаційної політики України				
через Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України				

Джерело: [52]

Пункт 1 частини 4 статті 10 Закону [27]. встановлює, що заступник міністра – керівник апарату “забезпечує підготовку пропозицій щодо виконання завдань міністерства та подає їх на розгляд міністрові”.

5) здійснення центральними органами виконавчої влади інших завдань, визначених законами України

На додаток до Закону [28], що врегульовує діяльність Кабінету Міністрів України, діяльність кожного з міністерств врегульовується відповідним положенням, що затверджується Указом Президента України. Більшість відповідних положень були затверджені Указами Президента України для служб, агентств та інспекцій України протягом квітня – травня 2011 року, хоча діяльність деяких з зазначених центральних органів виконавчої влади урегульовано законами. Для деяких міністерств, положення про які були затверджені Постановами Кабінету Міністрів України (наприклад, Міністерство закордонних справ України чи Міністерство оборони України), після визнання неконституційною Конституційної реформи 2004 року, затвердження вищезгаданих положень знову здійснюється на підставі Указів Президента України.

У Додаткові 5 наведено **центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом**. Оскільки Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України та Державний комітет телебачення і радіомовлення України названі в пункті 24 частини першої статті 85 та в пункті 15 частини першої статті 106 Конституції України через посади їхніх керівників, зазначені центральні органи виконавчої влади не можливо віднести до служб, агентств чи інспекцій, визначення яким надане Законом [27]. Конституційний Суд України в Рішенні від 1 липня 1998 року № 9-рп/98 [50] у справі щодо приватизації державного майна зазначив, що встановлення порядку призначення на посади та звільнення з посад Президентом України за згодою Верховної Ради України Голови Фонду державного майна України, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України свідчить про надання Конституцією України цим державним органам “спеціального статусу через особливість призначення їх керівників”.

До речі, ще Рішенням [26] Конституційний Суд України надав офіційне тлумачення положень пункту 15 частини першої статті 106 Конституції України стосовно спеціального статусу деяких центральних органів виконавчої влади. Зокрема Конституційний Суд України встановив, що “положення пункту 15 частини першої статті 106 Конституції України в аспекті конституційного подання необхідно розуміти так, що при здійсненні повноважень щодо реорганізації міністерств та інших центральних органів виконавчої влади Президент України за поданням Прем'єр-міністра України, діючи в межах коштів на утримання органів виконавчої влади, може реорганізувати передбачені Конституцією України міністерства та інші центральні органи виконавчої влади, не змінюючи назви цих органів та їх основного цільового призначення, що впливає з назви. Такі органи не просто називаються, а з ними в окремих випадках пов'язуються повноваження інших органів державної влади”. Так, у Конституції України йдеться про Міністерство внутрішніх справ України, затвердження загальної структури, чисельності, визначення функцій якого віднесено до повноважень Верховної Ради України (пункт 22 частини першої статті 85). В інших випадках міністерства названі через посади

їхніх керівників, наприклад Міністр оборони України, Міністр внутрішніх справ України, Міністр закордонних справ України, що за посадою входять до складу Ради національної безпеки і оборони України, персональний склад якої формує Президент України (частини четверта, п'ята статті 107 Конституції України)”. Конституція України закріплює особливий порядок призначення та звільнення керівників окремих органів виконавчої влади.

ВИСНОВКИ:

1. Настання нового етапу реформування системи центральних органів виконавчої влади пов'язане з прийняттям 386-ма народними депутатами України 21.02.2014-го року за основу та в цілому (без рішення профільного Комітету) проекту Закону про відновлення дії окремих положень Конституції України (№ 4163). Відповідно до Закону України № 742-VII від 21.02.2014 р. "Про відновлення дії окремих положень Конституції України", повноваження щодо створення центральних органів виконавчої влади були передані Кабінету Міністрів України. Таким чином, система центральних органів виконавчої влади продовжує існувати у вигляді міністерств, служб, інспекцій, агентств та їхніх територіальних підрозділів.

Що стосується **служб**, то більшість адміністративних послуг регулюються Законом України "Про адміністративні послуги" і мають в Міністерстві економічного розвитку та торгівлі України інформаційні та технологічні картки .

Відповідним чином адміністративні послуги розподілені на такі, що надаються на платній основі, та такі, що надаються користувачам послуг безоплатно, тобто фінансуються з відповідного бюджету.

Що стосується **інспекцій**, то за останні роки кількість центральних органів виконавчої влади, уповноважених здійснювати державний нагляд (контроль) у відповідних сферах господарської діяльності, істотно скоротилась.

Що стосується **агентств**, то що переважно управляють державним майном, то їхня кількість зростає. Також створено декілька центральних органів виконавчої влади, що називаються агентства, проте в розумінні статті 17 Закону України "Про центральні органи виконавчої влади" не підпадають під визначення, що більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з управління об'єктами державної власності. Тому ці агентства є центральними органами виконавчої влади зі спеціальним статусом.

2. У Положеннях про кожний окремий ЦОВВ було сформульовано окремі завдання кожному органу виконавчої влади, на додаток до законодавчо визначених п'яти загальних завдань.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямі можуть стосуватися подальшого аналізу реформування системи адміністративного управління як в Україні, так і в провідних країнах світу.

Список використаних джерел

1. Авер'янов В.Б. Структурно-функціональна характеристика апарату публічного управління та адміністрування // У кн.: Державне управління: теорія і практика / За заг. ред. В.Б.Авер'янова. – К., 1998. – С. 149-150. 3. Авер'янов В., Система органів виконавчої влади: проблеми реформування у світлі конституційних вимог. – Право України. – 2003, 1. – № 9. – [Електронний ресурс] – <http://pravoznavec.com.ua/period/chapter/2/30/1094#chapter>
2. Малиновський В.Я. Оптимізація функцій органів виконавчої влади України: теоретико-методологічні засади: Дис. канд. політ. наук: 23.00.02 / Українська Академія держ. управління при Президентові України. - К., 2002. – 213 с.
3. Стойко О. М. Особливості реформування політико-владних відносин у перехідних суспільствах (на прикладі країн Вишеградської групи) : дис... канд. політ. наук: 23.00.02 / НАН України; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. — К., 2006. — 216 с.
4. The story of public management in Europe and the US /Ed. by W. Kickert. – New York: Routledge, 2008. – 271 p.
5. Lynn, L.E. Jr. Public Management: Old and New. – London: Routledge, 2006.
6. Shafritz, J. M., and A. C. Hyde. Classics of public administration. Boston: Thomson Wadsworth, 2007.
7. Schacter, M. How Good is Your Government? Assessing the Quality of Public Management. – 16 p. – [Електронний ресурс] – <http://www.schacterconsulting.com/documents/howgood.pdf>

8. Галунько В.В. Напрями реформування системи органів виконавчої влади. – Митна справа. – 2011. - №1(73), ч. 2. – С. 3-7.
9. Западинчук О.П. Оптимізація центральних органів виконавчої влади в контексті проведення адміністративної реформи. – [Електронний ресурс] – <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Zapadynchuk.pdf>
10. Ярмистий, М. Оптимізація системи центральних органів виконавчої влади: вища ефективність управління. - Буковинський вісник державної служби та місцевого самоврядування. – 2010. - №4. – С. 21-22.
11. Указ Президента України № 1085/2010 “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади” (дев'ята редакція від 19 грудня 2011 року) – [Електронний ресурс] – www.president.gov.ua
12. Указ Президента України від 2 жовтня 1997 року № 1089. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
13. Указ Президента України від 3 травня 2006 року № 340/2006. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
14. Указ Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98 “Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
15. Указ Президента України від 15 грудня 1999 року № 1572/99 “Про систему центральних органів виконавчої влади”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
16. Указ Президента України від 14.04.2000 року № 599/2000 “Про Стратегію реформування системи державної служби в Україні”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
17. Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР “Про місцеве самоврядування в Україні”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
18. Закон України від 9 квітня 1999 року № 586-XIV “Про місцеві державні адміністрації”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
19. Указ Президента України від 26 квітня 2005 року № 706/2005. – [Електронний ресурс] – www.president.gov.ua
20. Указ Президента України від 21 лютого 2008 року № 149/2008. – [Електронний ресурс] – www.president.gov.ua
21. Указ Президента України від 2 квітня 2010 року № 486/2010. – [Електронний ресурс] – www.president.gov.ua
22. Конституція України від 28 червня 1996 року, Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
23. Ухвала Конституційного Суду України по справі № 2-22/2011 від 30 червня 2011 року № 21-у/2011.
24. Рішення Конституційного Суду України від 28 січня 2003 року № 2-рп/2003 у справі за конституційним поданням Президента України про офіційне тлумачення положень пункту 15 частини першої статті 106 Конституції України (справа № 1-1/2003 про повноваження Президента України реорганізувати центральні органи виконавчої влади).
25. Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI “Про центральні органи виконавчої влади”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
26. Закон України від 7 жовтня 2010 року № 2591-VI “Про Кабінет Міністрів України”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
27. Закон України від 7 липня 2011 року № 3610-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України про національні комісії, які здійснюють державне регулювання природних монополій, у сфері зв'язку та інформатизації, ринків цінних паперів і фінансових послуг”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
28. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 року № 90-р. “Про Концепцію розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
29. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 червня 2007 року № 494-р “ Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
30. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 р. № 57 “Про затвердження Порядку ведення Реєстру адміністративних послуг”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua.
31. Закон України від 5 квітня 2007 року № 877-V “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua

32. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2010 року № 1850-р “Про забезпечення здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
33. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2008 року № 365 “Про затвердження критеріїв оцінки ступеня ризику від провадження господарської діяльності та визначення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю) у галузі залізничного транспорту”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
34. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 травня 2008 року № 483 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності і визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) за додержанням порядку формування, встановлення та застосування цін (тарифів)”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
35. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 року № 775 “Про затвердження критерію, за яким оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного пенсійного страхування”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
36. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 року № 790 “Про затвердження критеріїв розподілу суб'єктів господарювання за ступенем ризику їх діяльності у сфері автомобільного транспорту та визначення періодичності здійснення заходів державного нагляду (контролю)”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
37. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2008 року № 1164 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, пов'язаної з виробництвом, випуском і реалізацією продукції (виконанням робіт, наданням послуг), та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
38. Постанова Кабінету Міністрів України від 21 січня 2009 року № 25 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності в туристичній сфері та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю)”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
39. Постанова Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2009 року № 345 “Про затвердження критерію, за яким оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
40. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 року № 540 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
41. Постанова Кабінету Міністрів України від 3 червня 2009 року № 547 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності і визначається періодичність проведення планових заходів, пов'язаних з державним наглядом (контролем) у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
42. Постанова Кабінету Міністрів України 3 грудня 2009 року № 1288 “Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності суб'єктами господарювання, що повинні виконувати норматив робочих місць для працевлаштування інвалідів, та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю)”. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
43. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV. – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua

44. Закон України від 21 вересня 2006 року № 185-V "Про управління об'єктами державної власності". – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
45. Постанова Верховної Ради України від 7 липня 1992 року № 279/97-ВР "Про Фонд державного майна України". – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
46. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 2004 року № 467 "Про затвердження Положення про Єдиний реєстр об'єктів державної власності" (із змінами, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2004 року №142). – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
47. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2005 року № 1121 "Про затвердження Методики проведення інвентаризації об'єктів державної власності" – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua
48. Рішення Конституційного Суду України від 1 липня 1998 року № 9-рп/98 у справі за конституційним поданням Президента України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини четвертої статті 3, частини другої статті 5, частин другої та сьомої статті 7 і частини п'ятої статті 29 Закону України "Про приватизацію державного майна" (в редакції Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про приватизацію майна державних підприємств" від 19 лютого 1997 року) (справа щодо приватизації державного майна) – [Електронний ресурс] – www.rada.gov.ua.
49. Коліушко І.Б. "Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні" — К., 2002. — 259 с.
50. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 року № 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади".

Положення про Міністерства

№	ЄДРПОУ	Назва Міністерства	Постанова КМУ чи Указ Президента
1	37471967	Міністерство аграрної політики та продовольства України	Постанова КМУ від 25.11.2015 року № 1119 "Про затвердження Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України"
2	00032684	Міністерство внутрішніх справ України	Постанова КМУ від 13 серпня 2014 р. № 401 "Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України"
3	37552996	Міністерство екології та природних ресурсів України	Постанова КМУ від 21 січня 2015 р. № 32 "Про затвердження Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України"
4	37508596	Міністерство економічного розвитку і торгівлі України	Постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 459 "Питання Міністерства економічного розвитку і торгівлі від 31 травня 2011 року № 634"
5	37471933	Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 382/2011 "Про Положення про Міністерство енергетики та вугільної промисловості України"
6	00026620	Міністерство закордонних справ України	Постанова КМУ від 30.03.2016 року № 281 "Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України"
7	37472062	Міністерство інфраструктури України	Постанова КМУ від 30 червня 2015 р. № 460 "Про затвердження Положення про Міністерство інфраструктури України"
8	37535703	Міністерство культури України	Постанова КМУ від 3 вересня 2014 р. № 495 "Про затвердження Положення про Міністерство культури України"
9	00034022	Міністерство оборони України	Постанова КМУ від 26 листопада 2014 р. № 671 "Про затвердження Положення про Міністерство оборони України" (без Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України)
10	38621185	Міністерство освіти і науки України	Постанова КМУ від 16 жовтня 2014 р. № 630 "Про затвердження Положення про Міністерство освіти і науки України".
11	38649881	Міністерство молоді та спорту України	Постанова КМУ від 2 липня 2014 р. № 220 "Про затвердження Положення про Міністерство молоді та спорту України"
12	00012925	Міністерство охорони здоров'я України	Постанова КМУ від 25 березня 2015 р. № 267 "Про затвердження Положення про Міністерство охорони здоров'я України"
13	37471928	Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України	Постанова КМУ від 30 квітня 2014 р. № 197 "Про затвердження Положення про Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України".
14	37567866	Міністерство соціальної політики України	Постанова КМУ від 17 червня 2015 р. № 423 "Про затвердження Положення про Міністерство соціальної політики України"
15	00013480	Міністерство фінансів України.	Постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 375 "Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України"
16	00015622	Міністерство юстиції України	Постанова КМУ від 2 липня 2014 р. № 228 "Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України"
17	39601044	Міністерство інформаційної політики України	Постанова КМУ від 14 січня 2015 р. № 2 "Питання діяльності Міністерства інформаційної політики України"
18	40446210	Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України	Постанова КМУ від 8 червня 2016 р. № 376 "Деякі питання Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб"

Так, у Конституції України йдеться про Міністерство внутрішніх справ України, затвердження загальної структури, чисельності, визначення функцій якого віднесено до повноважень Верховної Ради України (пункт 22 частини першої статті 85). В інших випадках міністерства названі через посади їх керівників, наприклад Міністр оборони України, Міністр внутрішніх справ України, Міністр закордонних справ України, що за посадою входять до складу Ради національної безпеки і оборони України, персональний склад якої формує Президент України (частини четверта, п'ята статті 107 Конституції України)". "Конституція України закріплює особливий порядок призначення та звільнення керівників окремих органів виконавчої влади.

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України (ЄДРПОУ: 37536162) було поділене на два окремі міністерства.

Міністерство будівництва та житлово-комунального господарства України (ЄДРПОУ: 37471928) було перейменоване на Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Додаток 2

**Положення про служби
(переважно для надання адміністративних послуг)**

№	ЄДРПОУ	Назва Служби	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
1	37536026	Державна авіаційна служба України	від 08.10.2014 № 520 "Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України"	через Віце-прем'єр-міністра України – Міністра інфраструктури України.	01135, м. Київ, пр. Перемоги, 14, тел. (044) 351-54-01 факс (044) 351-56-92, e-mail: vdz@avia.gov.ua URL http://www.avia.gov.ua .
2	37552598	Державна архівна служба України	від 21.10.2015 № 870 "Про затвердження Положення про Державну архівну службу України"	через Міністра юстиції України.	03110, м. Київ-110, вул. Солом'янська, 24, тел. (044) 275-27-77, факс (044) 275-27-55, e-mail: mail@archives.gov.ua URL http://www.archives.gov.ua .
3	39924774	Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів	від 02.09.2015 № 667 " Про затвердження Положення про Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів".	через Міністра аграрної політики та продовольства України.	Адреса: 01001, м. Київ, вул. Б.Грінченка, 1 Телефон: приймальня: (044) 279-12-70; факс (044) 279-48-83 URL http://www.consumer.gov.ua .
4	37567646	Державна казначейська служба України	від 15.04.2015 № 215 р. "Про Положення про Державну	через Міністра фінансів України.	01601, м. Київ, вул. Бастіонна, 6, тел. (044) 281-49-34 факс: (044) 281-49-

№	ЄДРПОУ	Назва Служби	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
			казначейську службу України".		18, e-mail: office@treasury.gov.ua URL http://treasury.gov.ua .
5	37508470	Державна міграційна служба України	від 20.08.2014 № 360 "Про затвердження Положення про Державну міграційну службу України".	через Міністра внутрішніх справ України.	01001, м. Київ, вул. Володимирська, 9, тел. (044) 278-34-02, e-mail: hotline@dmsu.gov.ua URL http://www.dmsu.gov.ua .
6	37534799	Державна пенітенціарна служба України	від 02.07.2014 № 225 "Про затвердження Положення про Державну пенітенціарну службу України"	¹ .	04050, м. Київ, вул. Мельникова, 81, тел. (044) 207-03-75, e-mail: dpts@kvs.gov.ua URL http://www.kvs.gov.ua
7	37536031	Державна служба геології та надр України.	від 30 грудня 2015 р. № 1174 "Про затвердження Положення про Державну службу геології та надр України"	через Міністра екології та природних ресурсів України	03057, м. Київ, вул. Ежена Потье, 16, тел. (044) 536-13-17, факс (044) 456-71-45, e-mail: sekretar@geomail.kiev.ua URL http://geo.gov.ua
8	39472148	Державна служба України з питань праці.	від 11.02.2015 № 96 "Про затвердження Положення про Державну службу України з питань праці"	через Міністра соціальної політики України	01601, м. Київ, вул. Десятинна, 14, тел. (044) 226-20-83 URL http://dsp.gov.ua
9	00010300	Державна служба експортного контролю України.	від 31 березня 2015 р. № 159 "Про Державну службу експортного контролю України"	через Міністра економічного розвитку і торгівлі України	04080, м. Київ, вул. Кирилівська, 19/21, тел. (044) 482-58-34, факс (044) 462-49-70, e-mail: general@dsecu.gov.ua URL http://www.dsecu.gov.ua
10	37507880	Державна служба	від 23.09.2014 №	через Міністра	01601, МСП, м.

¹ Створилась парадоксальна ситуація, за якої Державна пенітенціарна служба України (ДПТС), відповідно до Положення про неї, затвердженого Постановою від 2 липня 2014 р. № 225, "є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра юстиції і який реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації", проте відповідно Постанови КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442 такого органу взагалі немає, а згідно пункту 14 розділу III цієї Постанови КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442 через Міністра юстиції координується лише Державна архівна служба України.

№	ЄДРПОУ	Назва Служби	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
		статистики України.	481 "Про державну службу статистики"	економічного розвитку і торгівлі України.	Київ, вул. Ш.Руставелі, 3, тел. 287-24-22, факс 235-37-39, e-mail: office@ukrstat.gov.ua а URL http://www.ukrstat.gov.ua
11	40517815	Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками.	від 12.08.2015 № 647 "Про затвердження Положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками"	через Міністра охорони здоров'я України.	03115, Київ, проспект Перемоги, 120 (044) 450-12-66 (комутатор, канцелярія), (044) 450-21-67 (телефон/факс, Приймальня голови), (044) 450-21-67, (044) 450-12-66 (прес-служба) dls@dls.gov.ua , press@dls.gov.ua , http://dls.gov.ua
12	39582357	Державна регуляторна служба України.	від 24 грудня 2014 р. № 724 "Деякі питання Державної регуляторної служби України"	Кабінетом Міністрів України	01011, м.Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. (044) 254-56-73, e-mail: inform@dkrp.gov.ua URL http://www.drs.gov.ua
13	37471802	Державна служба фінансового моніторингу України.	від 29.07.2015 № 537 "Про Положення про Державну службу фінансового моніторингу України"	через Міністра фінансів України	04655 МСП 655, м. Київ, вул. Білоруська, 24, тел.: (044) 594-16-46, (044)594-16-94, e-mail: sdfm@sdfm.gov.ua URL http://www.sdfm.gov.ua
14	37471802	Державна служба України з надзвичайних ситуацій.	від 16.12.2015 № 1052 "Про затвердження Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій"	через Міністра внутрішніх справ	01601, м.Київ, вул. О.Гончара 55-а, тел. (044) 247-32-11 e-mail: oper@mns.gov.ua URL http://www.mns.gov.ua .
15	39816845	Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека), у т.ч. Держспецтранссл	від 11 лютого 2015 р. № 103 "Про затвердження Положення про Державну службу України з безпеки	через Міністра інфраструктури	01135, м. Київ, пр. Перемоги, 14, тел.: (+38 044) 351-44-01, 351-47-66, факс: (+38 044) 351-47-62 e-mail:

№	ЄДРПОУ	Назва Служби	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
		ужба	на транспорті”		contact@dsbt.gov.ua а URL http://dsbt.gov.ua
16	40165856	Державна аудиторська служба України	від 03.02.2016 № 43 “Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України”	Кабінетом Міністрів України	04070, м. Київ, вул. Сагайдачного, 4, тел.: (044) 425-09-24, факс: (044) 485-11-69, e-mail: postmast@dkrs.gov.ua а URL http://www.dkrs.gov.ua
17	39411771	Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру	від 14.01.2015 № 15 “Про Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру”	через Міністра аграрної політики та продовольства	03680, МСП, м Київ, вул. Народного ополчення, 3, тел.: (044) 249-96-91, (044) 249-96-75 факс: (044) 249-96-70, e-mail: land@land.gov.ua . URL http://land.gov.ua
18	39396335	Державна служба України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції	від 11.08.2014 № 326 “Про утворення Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції” від 10.09.2014 № 416 “Деякі питання Державної служби України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції”	через Міністра соціальної політики	01001, м. Київ, провулок Музейний, 12, тел.: (044) 281-08-50, (044) 281-08-48, факс 281-08-57, e-mail: control@dsvv.gov.ua URL http://dsvv.gov.ua
19	39292197	Державна фіскальна служба України	від 21.05.2014 № 236 “Про Державну фіскальну службу України”	через Міністра фінансів	04053, м. Київ-53, Львівська пл., 8 тел. (044) 272-51-59, 272-63-34 Факс (044) 272-08-41 e-mail: idd@sfs.gov.ua , gromada@sfs.gov.ua URL http://www.sfs.gov.ua/

Джерело: www.rada.gov.ua, www.kmu.gov.ua.

Огляд змін щодо служб

Постановою КМУ № 442 “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади” було визначено ліквідувати Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру було постановлено ліквідувати, реорганізувавши Державне агентство земельних ресурсів України шляхом перетворення;

Державну службу з питань захисту персональних даних;

Державну службу з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань, поклавши її функції на Міністерство охорони здоров'я;

Державне агентство з туризму та курортів, поклавши його функції на Міністерство економічного розвитку і торгівлі (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів);

Державну пробірну службу, поклавши функції з реалізації державної політики у сфері державного пробірного контролю на Міністерство фінансів, а функції із захисту прав споживачів виробів з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння - на Державну службу з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів;

Державну інспекцію з контролю за цінами, поклавши функції з моніторингу динаміки цін (тарифів) на споживчому ринку на Державну службу статистики;

Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами, поклавши його функції на Міністерство економічного розвитку і торгівлі;

Абзацом 8 пункту 2 Постанови КМУ № 442 “Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади” було вирішено ліквідувати Державну інспекцію сільського господарства, поклавши функції із здійснення реєстрації та обліку машин, державного нагляду (контролю) в частині експлуатації та технічного стану машин, функції із здійснення сертифікації насіння і садивного матеріалу, державного нагляду (контролю) у сферах охорони прав на сорти рослин, насінництва та розсадництва, здійснення державного контролю за якістю зерна та продуктів його переробки; здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованого організму у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності; здійснення радіаційного контролю за рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції і продуктів харчування - на Державну службу з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, функції із здійснення державного нагляду (контролю) в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів - на Державну службу з питань геодезії, картографії та кадастру.

Утворити Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, реорганізувавши шляхом перетворення Державну ветеринарну та фітосанітарну службу (ЄДРПОУ: 37472261) і приєднавши до Служби, що утворюється, Державну інспекцію з питань захисту прав споживачів (ЄДРПОУ: 37641677) і Державну санітарно-епідеміологічну службу (ЄДРПОУ: 37508109) та поклавши на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються (крім функцій з реалізації державної політики у сфері племінної справи у тваринництві, у сфері охорони прав на сорти рослин, у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження), у сфері гігієни праці та функцій із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників), а також функції із здійснення державного контролю (нагляду) за дотриманням вимог щодо формування, встановлення та застосування державних регульованих цін; здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 р. № 17 “Питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції” було вирішено

ліквідувати Державну реєстраційну службу (ЄДРПОУ: 37508344) та Державну виконавчу службу (ЄДРПОУ: 37471975), поклавши на Міністерство юстиції завдання і функції з реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), з питань державної реєстрації актів цивільного стану, речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, договорів комерційної концесії (субконцесії), з питань реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, статутів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, якщо їх реєстрація передбачена законами, статуту територіальної громади м. Києва, державної реєстрації друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств як суб'єктів інформаційної діяльності.

Як наслідок. Постановою Кабінету Міністрів України від 31 березня 2015 р. № 150 "Питання Міністерства юстиції" визнати такими, що втратили чинність:

постанову Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 219 "Про затвердження Положення про Державну реєстраційну службу України",

постанову Кабінету Міністрів України від 2 липня 2014 р. № 229 "Про затвердження Положення про Державну виконавчу службу України".

Також утворено Державну службу України з питань праці (ЄДРПОУ: 39472148), реорганізувавши шляхом злиття Державну інспекцію з питань праці (ЄДРПОУ: 37567798) та Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки (ЄДРПОУ: 37567777) і поклавши на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються (крім функцій з реалізації державної політики у сфері охорони надр), а також функції з реалізації державної політики у сфері гігієни праці та функції із здійснення дозиметричного контролю робочих місць і доз опромінення працівників.

Постановою КМУ від 13 серпня 2014 р. № 414 "Питання діяльності деяких центральних органів виконавчої влади" Державна служба з питань інвалідів та ветеранів України була ліквідована, поклавши на Державну службу у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції повноваження та функції з питань реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни та військовослужбовців, звільнених у запас або відставку та на Міністерство соціальної політики - повноваження і функції з питань соціального захисту інвалідів, осіб, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", ветеранів праці, ветеранів військової служби, жертв нацистських переслідувань, дітей війни та жертв політичних репресій.

Постановою КМУ від 23 серпня 2016 р. № 585 "Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади державної системи правової охорони інтелектуальної власності" вирішено ліквідувати Державну службу інтелектуальної власності, поклавши на Міністерство економічного розвитку і торгівлі завдання і функції з реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. Тому такого органу більше немає, відповідно Постанови КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442. У минулому, відповідно до Положення про ДСІВ, затвердженого Постановою КМУ від 19.11.2014 року № 658, ДСІВ була центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовувалась і координувалась Кабінетом Міністрів України через Міністра економічного розвитку і торгівлі.

Державна служба молоді та спорту України 28 лютого 2013 реорганізована в Міністерство молоді та спорту України.

Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками (ЄДРПОУ: 40517815), реорганізувавши шляхом злиття Державну службу з лікарських засобів (ЄДРПОУ: 37769480) та Державну службу з контролю за наркотиками (ЄДРПОУ: 37772874) і поклавши на Службу, що утворюється, функції з реалізації державної політики, які виконували органи, що припиняються (крім функцій із забезпечення формування державної політики з питань обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, а також координації діяльності органів виконавчої влади із зазначених питань).

Державну службу з питань захисту персональних даних (ЄДРПОУ: 37508334) було ліквідовано. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення

системи захисту персональних даних»[1], який набув чинності 1 січня 2014 року, з метою забезпечення незалежності уповноваженого органу з питань захисту персональних даних, як того вимагає Конвенція Ради Європи про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних[2], повноваження щодо контролю за додержанням законодавства про захист персональних даних покладено на Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Частиною 2 Постанови КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442 було вирішено ліквідувати Державну службу з питань протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та інших соціально небезпечних захворювань (ЄДРПОУ: 37567709), поклавши її функції на Міністерство охорони здоров'я.

Додаток 3

**Положення про інспекції
(переважно для здійснення державного нагляду (контролю))**

№	ЄДРПОУ	Назва інспекції	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
1	37471912	Державна архітектурно-будівельна інспекція України	від 09.07.2014 № 294 "Про Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України".	через Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.	01133, м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26, тел.: (044) 291-69-04, факс: 291-69-68, e-mail: dabi@dabi.gov.ua URL http://www.dabi.gov.ua
2	37508533	Державна екологічна інспекція України	Указ Президента України від 13.04.2011 № 454/2011 "Про Положення про Державну екологічну інспекцію України".	через Міністра екології та природних ресурсів України.	01042, м. Київ, пров. Новопечерський 3, корп. 2, Телефони: «Гаряча лінія»: (044) 521-20-30 Канцелярія: (044) 521-20-56 Відділ взаємодії з ЗМІ: (044) 521-20-60 e-mail: info@dei.gov.ua URL http://www.dei.gov.ua
3	37849203	Державна інспекція навчальних закладів України	від 16.10.2014 р. № 538 "Про затвердження Положення про Державну інспекцію навчальних закладів України".	через Міністра освіти і науки України.	01135, м. Київ, вул. Ісаакяна, 18, тел.: (044) 236-33-11, e-mail: dinzu@gov.ua URL http://dinz.gov.ua
4	21721086	Державна інспекція ядерного регулювання України	від 20.08.2014 № 363 "Про Положення про Державну інспекцію ядерного регулювання України".	Кабінетом Міністрів України.	01011, Київ-11, вул. Арсенальна 9/11, тел.: (044) 254-33-47, факс: (044) 254-33-11, e-mail: pr@hq.snrc.gov.ua URL http://www.snrc.gov.ua

Джерело: www.rada.gov.ua, www.kmu.gov.ua.

Огляд змін щодо інспекцій

Постановою КМУ № 442 "Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади" було визначено:

1) ліквідувати Державну інспекцію сільського господарства (ЄДРПОУ: 37471760), поклавши функції із здійснення реєстрації та обліку машин, державного нагляду (контролю) в частині експлуатації та технічного стану машин, функції із здійснення сертифікації насіння і садивного матеріалу, державного нагляду (контролю) у сферах охорони прав на сорти рослин, насінництва та розсадництва, здійснення державного контролю за якістю зерна та продуктів його переробки; здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням заходів біологічної і генетичної безпеки щодо сільськогосподарських

рослин під час створення, дослідження та практичного використання генетично модифікованого організму у відкритих системах на підприємствах, в установах та організаціях агропромислового комплексу незалежно від їх підпорядкування і форми власності; здійснення радіаційного контролю за рівнем радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції і продуктів харчування - на Державну службу з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, функції із здійснення державного нагляду (контролю) в частині дотримання земельного законодавства, використання та охорони земель усіх категорій та форм власності, родючості ґрунтів - на Державну службу з питань геодезії, картографії та кадастру". Проте Постанову КМУ від 12 грудня 2011 р. N 1300 "Про утворення територіальних органів Державної інспекції сільського господарства", станом на 17.03.2016 р., ще не було скасовано.

2)) утворити Державну службу України з безпеки на транспорті (ЄДРПОУ: 39816845), реорганізувавши шляхом злиття Державну інспекцію з безпеки на морському та річковому транспорті (ЄДРПОУ: 37819074), Державну інспекцію з безпеки на наземному транспорті (ЄДРПОУ: 37994305) та підпорядкувавши Службі, що утворюється, Державну спеціальну службу транспорту – у минулому спеціалізований державний орган транспорту у складі центрального органу виконавчої влади в галузі транспорту.

3) ліквідувати Державну інспекцію з контролю за цінами, поклавши функції з моніторингу динаміки цін (тарифів) на споживчому ринку на Державну службу статистики.

Додаток 4

**Положення про агентства
(переважно для управління об'єктами державної власності)**

№	ЄДРПОУ	Назва агентства	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
1	37641918	Державне агентство автомобільних доріг України.	від 10.09.2014 № 439 "Про затвердження Положення про Державне агентство автомобільних доріг України".	через Міністра інфраструктури України.	03680, МСП, м. Київ-150, вул. Фізкультури, 9, тел.: 287-24-49, e-mail: kae@ukravtodor.gov.ua URL http://www.ukravtodor.gov.ua
2	37472104	Державне агентство водних ресурсів України.	від 20.08.2014 № 393 "Про затвердження Положення про Державне агентство водних ресурсів України" (Держводагентство).	через Міністра екології та природних ресурсів України.	01601, м. Київ, вул. Велика Васильківська, 8, тел.: 226-26-07, факс: 235-31-92, e-mail: scwm@scwm.gov.ua URL http://www.scwm.gov.ua
3	37536010	Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України.	26.11.2014 р. № 676 "Про затвердження Положення про Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України".	через Міністра економічного розвитку і торгівлі України.	01601, м. Київ, провулок Музейний, 12, тел.: (044) 590-59-74, факс: (044) 590-59-75 URL http://sae.gov.ua
4	37471818	Державне агентство з питань електронного урядування України	від 1 жовтня 2014 р. № 492 "Про затвердження Положення про Державне агентство з питань електронного урядування України".	через Міністра освіти і науки, України.	03150, м. Київ, вул. Ділова, 24, тел.: (044) 207-17-30 email: agency@e.gov.ua URL http://www.e.gov.ua
5	37507901	Державне агентство лісових ресурсів України.	від 08.10.2014 № 521 "Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України".	через Міністра аграрної політики та продовольства України.	01601, м. Київ, вул. Ш. Руставелі, 9-а, тел.: 235-56-20, 235-44-09, факс: 235-44-09, e-mail: admin@dkg.gov.ua URL http://dkg.kmu.gov.ua

№	ЄДРПОУ	Назва агентства	Постанова КМУ	спрямовується і координується КМУ через:	Адреса
6	37472392	Державне агентство резерву України.	від 08.10.2014 № 517 "Про затвердження Положення про Державне агентство резерву України".	через Міністра економічного розвитку і торгівлі України.	01601, МСП, м. Київ, вул. Пушкінська, 28, тел.: (044) 226-22-64, факс: (044) 234-01-18, e-mail: document@gosrezerv.gov.ua URL http://www.gosrezerv.gov.ua
7	37472282	Державне агентство рибного господарства України.	від 30.09.2015 № 895 "Про затвердження Положення про Державне агентство рибного господарства України".	через Міністра аграрної політики та продовольства України.	04053, м. Київ, вул. Артема, 45-а, тел.: (044) 486-62-43, факс: 482-01-48, e-mail: dkrq@dkrg.gov.ua URL http://darg.gov.ua
8	37508051	Державне агентство України з питань кіно.	від 17 липня 2014 р. № 277 "Про затвердження Положення про Державне агентство України з питань кіно".	через Міністра культури України.	01010, м. Київ, вул. Лаврська, 10, тел. (044) 280-05-18, (044) 280-27-18, e-mail info@dergkino.gov.ua URL http://dergkino.gov.ua/
9	37536183	Державне агентство України з управління зоною відчуження.	від 22.10.2014 № 564 "Про затвердження Положення про Державне агентство України з управління зоною відчуження".	через Міністра екології та природних ресурсів.	03035, м Київ, вул. Василя Липківського, 35, корпус 2 тел./факс: (044) 594-82-42, e-mail dazv@dazv.gov.ua, http://dazv.gov.ua
10	00041482	Державне космічне агентство України.	від 14.05.2015 № 281 "Про затвердження Положення про Державне космічне агентство України".	Кабінетом Міністрів України.	01010, м. Київ, вул. Московська, 8, тел.: (044) 281-62-00, факс: (044) 281-62-09, e-mail: yd@nkau.gov.ua URL http://www.nkau.gov.ua
11		Державне агентство інфраструктурних проектів України.		через Міністра інфраструктури України	

Джерело: www.rada.gov.ua

Додаток 5

Положення про центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом

№	ЄДРПОУ	Назва ЦОВВ зі спеціальним статусом	Закон України, Постанова ВРУ, Указ Президента України,
1	00032767	Антимонопольний комітет України.	Закон України від 26 листопада 1993 року № 3659-XII "Про Антимонопольний комітет України"
2	00013936	Державний комітет телебачення і радіомовлення України.	
3	200032945	Фонд державного майна України.	Постанова ВРУ від 7 липня 1992 року N 2558-XII "Про тимчасове Положення Про ФДМУ"
4	34620942 34794089 (головне управління урядового зв'язку).	Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України.	Постанова Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2014 р. № 411 "Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України".

5	37819430	Національне агентство України з питань державної служби.	Постанова Кабінету Міністрів України від 1 жовтня 2014 р. № 500 "Про затвердження Положення про Національне агентство України з питань державної служби".
6	40381452	Національне агентство з питань запобігання корупції.	Закон України від 14 жовтня 2014 року "Про запобігання корупції".
7		Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.	Постанова КМУ від 24 лютого 2016 р. № 104 "Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів".

Джерело: www.rada.gov.ua

Додаток 6

Положення про інші центральні органи виконавчої влади

№	ЄДРПОУ	Назва іншого ЦОВВ	Нормативно-правовий акт	
1	39369133	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.	Закон України від 22.09.2016 № 1540-VIII "Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг".	03057 м. Київ, вул. Смоленська, 19 тел.: (044) 204 48-27 факс: (044) 277-30-47 e-mail: box@nerc.gov.ua URL http://www.nerc.gov.ua/
2	37994258	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації.		01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 22; 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 3 (для поштових відправлень) тел./факс: 044-278-10-15 e-mail: office@nkrzi.gov.ua URL http://www.nkrzi.gov.ua
3	37956207	Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку.		01010, м. Київ, вул. Московська 8, корп. 30 тел.: (044) 280-16-05, 254-23-31, 254-24-33 e-mail: info@nssmc.gov.ua URL http://www.nssmc.gov.ua/
4	38062828	Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг		01001, м. Київ-1, вул. Б. Грінченка 3 тел./факс: (044) 234-39-46, 234-99-07, 235-77-51 e-mail: info@nfp.gov.ua URL http://www.nfp.gov.ua/
5	00034039	Адміністрація Державної прикордонної служби України	Закон України від 03.04.2003 № 661-IV "Про Державну прикордонну службу України".	через Міністра внутрішніх справ України
6	00035323	Пенсійний фонд України	Указ Президента України від 6 квітня 2011 року № 384/2011 "Про затвердження Положення про ПФУ"	через Міністра соціальної політики України

Джерело: www.rada.gov.ua

Статус Національної поліції України, Українського інституту національної пам'яті, Державного бюро розслідувань будуть розглянуті додатково.